

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان قزوین

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای دندانپزشکی

موضوع

گزارش وجود درد پس از معالجه ریشه در دندانهای غیرزنده بدون
ضایعه پری اپیکال

استاد راهنما

جناب آقای دکتر سعید عسگری

استاد مشاور

سرکار خانم دکتر مهشید شیخ الاسلامی

نگارش

محمد حسین تیرگر

سال تحصیلی: ۱۳۷۶-۷۷

شماره پایان نامه: ۶۲

خلاصه و نتیجه: Summary & Conclusion

در این مطالعه گزارش بروز درد پس از درمان‌های اندودانتیک در دندانهای غیرزنده بدون ضایعه پری اپیکال بررسی شد. علاوه بر این بروز تورم و حساسیت به دق بعد از درمان نیز مورد ارزیابی قرار گرفت.

این مطالعه به صورت آینده‌نگر و مقایسه‌ای انجام گرفت و بدون هیچ کوششی در انتخاب نمونه، برای بیمارانی که نیاز به درمان اندودانتیک داشتند و به کلینیک دانشکده دندانپزشکی جهت درمان مراجعه کردند، بصورت تصادفی (random) درمان یک جلسه‌ای و چند جلسه‌ای انجام گرفت تعداد ۱۱۱ نفر به صورت چند جلسه‌ای و ۶۲ نفر بصورت یک جلسه‌ای درمان شدند. ۸۲ بیمار دارای پالپ زنده، ۳۴ بیمار پالپ غیرزنده همراه با ضایعه پری اپیکال و ۳۴ بیمار پالپ غیرزنده بدون ضایعه پری اپیکال و ۲۳ بیمار درمان انجام شده قبلی بودند.

نتایج بدست آمده از این مطالعه و مطالعات دیگری که در همین راستا توسط همکارانم آقای مظفری و آقای مختاری انجام شد به قرار ذیل می‌باشد:

۱- بروز درد در دندانهای زنده در ۲۴، ۴۸ و ۷۲ ساعت پس از درمان بیشتر از دندانهای غیرزنده بدون ضایعه پری اپیکال و دندانهای غیرزنده همراه ضایعه پری اپیکال بوده و این اختلاف از جهت آماری معنی دار می‌باشد.

۲- محتمل‌ترین زمان وقوع درد ۲۴ ساعت پس از درمان می‌باشد.

۳- بروز و شدت درد در بین جلسات درمان بیشتر از پس از درمان می‌باشد.

۴- درد یک پدیده Multifactorial است که عوامل مختلف چون شرایط مختلف پالپ و پری اپیکال، احساسات و خصوصیات فردی و اخلاقی و ... در آن دخیل می‌باشند.

با توجه به مطالعه ما و مطالعات دیگر (۵۰ و ۲۳ و ۲۰ و ۲) می‌توان به این نتیجه رسید که عوامل مختلف و متعدد و حالات و معیارهای مختلفی در بروز درد و Flare-up پس از درمانهای اندودانتیک دخیل هستند.

بنابراین دندانپزشک با توجه به نکات ذیل می‌تواند نقش مؤثری در کاهش درد در بین و

پس از درمانهای اندودانتیک داشته باشد.

- ۱- شناخت هرچه بیشتر علل و ماهیت درد
- ۲- تشخیص صحیح علل دردهای ناحیه سر و صورت
- ۳- جلب اعتماد بیمار قبل از درمان (از نظر روانی)
- ۴- بکار بستن تکنیکها و روشهای صحیح در درمانهای اندودانتیک
- ۵- اطمینان و قوت قلب دادن به بیمار پس از درمان
- ۶- تجویز ضد درد خفیف یا متوسط